

Indicadors de conjuntura econòmica

ÍNDEX DE PREUS DE CONSUM, DE PREUS INDUSTRIALS I DE PRODUCCIÓ INDUSTRIAL

CATALUNYA 2016-2017

	Variació mensual (%)	Variació interanual (%)
Índex de preus de consum ¹	0,0	2,1
Índex de preus industrials ¹	0,4	3,4
Índex de producció industrial	-	1,8 ²

Font: Idescat.

1) Darrera dada: setembre 2017.

2) Variació interanual de la mitjana de l'índex dels vuit primers mesos de l'any (2016-2017) corregit d'efectes de calendari.

Indicadors de mercat de treball

ATUR REGISTRAT, CONTRACTES I AFILIACIÓ

CATALUNYA Setembre 2017

		Var. Interanual (%)
Atur registrat ¹	400.373	-11,2
	Homes	174.798
	Dones	225.575
Ctes. indefinits ¹	42.256	8,4
	Homes	21.106
	Dones	21.150
Ctes. temporals ¹	250.205	3,0
	Homes	130.776
	Dones	119.429
Afiliació. Total Sistema ²	3.307.994	5,0

1) Font: Observatori del Treball i Model Productiu. Departament de Treball, Afers Socials i Famílies.

2) Font: Seguretat Social. Ministeri d'Ocupació i Seguretat Social.

Informe sobre les persones de 45 a 64 anys en situació d'atur de llarga durada

ACTIVITAT I ATUR DE LA POBLACIÓ ACTIVA PER GRUPS D'EDAT

CATALUNYA 2016

Segons l'EPA, l'any 2016 hi ha 1.543.000 persones actives de 45 a 64 anys a Catalunya. D'aquestes persones, el 14,1% (218.000) roman en situació d'atur.

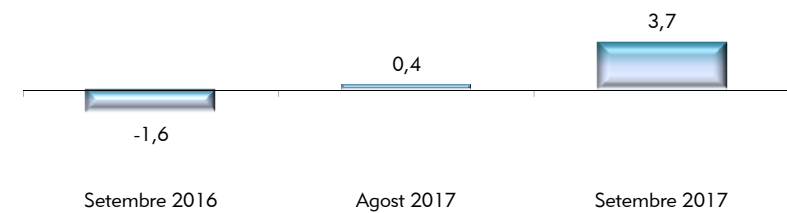
La taxa d'atur general és més elevada en les persones treballadores de 16 a 44 anys (el 17%) i en el conjunt de la població activa (el 15,8%).

Tanmateix, les taxes d'atur de llarga durada (més d'un any en aquesta situació) i de molt llarga durada (més de dos) afecten particularment les persones treballadores de més edat.

Les incidències d'atur de llarga durada i molt llarga durada (és a dir, la proporció de persones en atur en aquestes situacions respecte del total de les persones aturades) també són més elevades en les persones treballadores de 45 a 64 anys.

INDICADOR DE CLIMA INDUSTRIAL

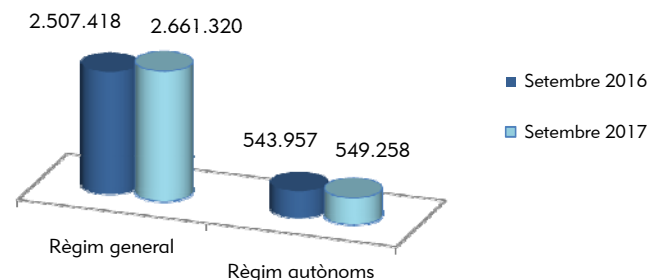
CATALUNYA 2016-2017

Els preus de consum no han variat aquest darrer mes de setembre, fet que ha situat la variació interanual en el 2,1%. Aquest mateix mes, els preus industrials han augmentat el 0,4%, cosa que també n'ha intensificat lleugerament l'increment en termes interanuals (3,4%). La producció industrial dels vuit primers mesos de l'any 2017 ha estat l'1,8% més alta que la del mateix període de l'any anterior. Finalment, l'indicador de clima industrial ha estat millor que el del mes anterior i que el d'ara fa un any.

AFILIACIÓ A LA SEGURETAT SOCIAL

CATALUNYA 2016-2017

Al mes de setembre l'afiliació a la Seguretat Social ha augmentat un 5% respecte al mes de setembre de l'any anterior. En el mateix període els treballadors afiliats al règim general¹ han tingut un increment del 6,1% i els treballadors afiliats al règim especial d'autònoms han tingut un increment de l'1%.

(1) Excloso del règim general el Sistema Especial Agrari i el Sistema Especial de Treballadors de la Llar.

	16-44	45-64	16-64
Taxa d'activitat	80,2	77	78,8
Taxa d'atur	17	14,1	15,8
Taxa d'atur de llarga durada	8,3	10,4	9,2
Incidència de l'atur de llarga durada	48,7	73,9	58
Taxa d'atur de molt llarga durada	5,6	8,1	6,6
Incidència de l'atur de molt llarga durada	32,8	57,5	41,9

Font: elaboració pròpia a partir de l'EPA.

INFORME SOBRE LES PERSONES DE 45 A 64 ANYS EN SITUACIÓ D'ATUR DE LLARGA DURADA: CONCLUSIONS

El passat dia 26 de juny de 2017 el Ple del Consell de Treball, Econòmic i Social de Catalunya va aprovar l'informe sobre "Les persones de 45 a 64 anys en situació d'atur de llarga durada". A continuació es resumeixen les principals conclusions de l'estudi.

De l'informe, en destaquen les aportacions següents:

1. Un corpus d'evidència empírica que demostra que l'atur de llarga durada i de molt llarga durada afecten particularment les persones treballadores de més edat.
2. Una anàlisi de les conseqüències de l'atur de llarga durada en l'àmbit econòmic i el social, d'una banda, i en l'estat de salut física i mental, de l'altra.
3. Una sistematització de les polítiques públiques per combatre l'atur de llarga durada i un recull complementari d'experiències en l'àmbit europeu.
4. Un conjunt de 69 recomanacions consensuades amb l'objectiu de millorar les polítiques adreçades al col·lectiu objecte d'estudi.

Evidència empírica

L'atur i l'atur de llarga durada en general constitueixen un dels desequilibris principals dels mercats de treball i una causa important dels problemes econòmics i socials que afecten milions de persones de tot el món. Les conseqüències de la darrera crisi econòmica en les persones de més edat no tenen precedents als països de l'OCDE. Tal com posa de manifest l'informe, la taxa i la incidència de l'atur de llarga durada i de molt llarga durada són més elevades en el col·lectiu de treballadors i treballadores de 45 a 64 anys que en el de 16 a 44. Aquesta situació coincideix en el temps amb un moment en què el segment de la força de treball de 45 a 64 anys és el que creix més ràpidament.

Conseqüències de l'atur de llarga durada

L'atur de llarga durada té uns costos personals, socials i econòmics importants. D'entrada, l'atur de llarga durada s'autoreforça i es converteix en un cercle viciós. Si aquesta situació es perllonga durant molt de temps, els problemes s'agreugen i la probabilitat de reinserció laboral disminueix. El fet d'estar fora del mercat de treball s'alimenta amb prejudicis que incideixen en els processos de selecció on participen treballadors i treballadores de més edat.

L'impacte més directe de l'atur de llarga durada és la pèrdua d'ingressos. A mitjà termini, aquesta situació es pot traduir en la reducció dels consums familiars i/o en un increment del risc de pobresa i exclusió social. Al mateix temps, l'efecte negatiu de l'atur de llarga durada s'estén als salaris posteriors a la reinserció laboral i a les pensions. Això afecta particularment les dones que han ocupat intermitentment llocs de treball en sectors feminitzats amb salaris més baixos.

L'atur de llarga durada també té impactes negatius en la convivència familiar, així com en els resultats escolars, la continuïtat educativa i els ingressos futurs dels nens i les nenes de les famílies que pateixen aquesta situació.

La pèrdua involuntària del lloc de treball i l'acumulació de temps a l'atur afecta la salut física i mental de les persones que es troben en aquesta situació i a la dels seus fills i filles. Aquest fet és important perquè la desigualtat en la primera infància és un productor de desigualtats en la vida adulta i erosiona el potencial de desenvolupament global d'una societat.

Les conseqüències de l'atur sobre la salut mental s'amplifiquen sobretot a partir del moment en què s'esgoten les prestacions contributives i no contributives. Les diferències constatades entre països pel que fa a l'associació atur-morbiditat suggereixen la importància que tenen les polítiques públiques sobre el benestar.

Polítiques públiques

El sistema de garantia d'ingressos té una capacitat limitada per protegir les persones en situació d'atur. Cal destacar: 1) la quantia baixa de les prestacions i el seu abast subjectiu limitat; 2) els buits de protecció que afecten especialment les persones en atur de llarga durada; 3) els temps d'espera per accedir i/o reactivar algunes prestacions; 4) la incompatibilitat de les prestacions amb el treball remunerat, llevat d'algunes excepcions; i 5) la manca d'adequació del sistema a un context caracteritzat per la cronificació de moltes situacions d'atur i la generació de contractes de curta durada.

Quant a les polítiques d'ocupació en general, es troben a faltar uns serveis de formació i orientació personalitzada, de reconeixement i acreditació de competències, i de prospecció i intermediació laboral de caràcter estable en el temps (en l'actualitat són programes renovables).

Cal assenyalar, a més a més, que les polítiques estatals orientades a fomentar la continuïtat de la vida laboral a través de l'enduriment de les condicions d'accés a les prestacions d'atur i de jubilació no són efectives. Més recentment, s'han desenvolupat mesures per poder compatibilitzar la pensió de jubilació amb el treball remunerat.

Finalment, pel que fa a les polítiques per a la reinserció laboral, cal emfasitzar les potencialitats dels models d'atenció primerenca i orientació personalitzada basats en principis com la flexibilitat, la proximitat i l'atenció emocional i psicològica. Entre els reptes que es presenten en aquest sentit a Catalunya, destaca reduir la càrrega elevada de treball del personal del SOC, dissenyar una estratègia coherent d'activació i desenvolupar eines de perfilat.

L'entrada en funcionament d'un nou Programa d'orientació professional l'any 2016, l'aplicació l'any 2017 de metodologies integrals en les actuacions de les entitats dirigides a persones de més de 30 anys en atur de llarga durada poden suposar un pas en endavant en la reinserció laboral dels treballadors i treballadores de més edat en situació d'atur de llarga durada.

Recomanacions

Les recomanacions de l'informe es poden consultar a: http://ctesc.gencat.cat/doc/doc_20637598_1.pdf